

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

INSTITUUDI TEADUSPÄEV

4. OKTOOBRIKL 14-17

ÜLIKOOLI 18-139

TARTU ÜLIKOOL

eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

AJAKAVA

14.00 TERVITUS

14.10 ETTEKANDED

15.15 SNÄKIPAUS

15.30 ETTEKANDED

PÄRAST ETTEKANDEID JÄTKUB ARUTELU

TARTU ÜLIKOOL

eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

IDAST LÄÄNDE: EESTI KEELE JA LÕUNA- LÄÄNEMERESOOME KEELTE TÜPOLOOGILINE MUUTUMINE UURALI TAUSTAL

EVA SAAR, PIRE TERAS

eva.saar@ut.ee, pire.teras@ut.ee

PRG2184

1.1.2024–31.12.2028

<https://sisu.ut.ee/esttyp/>

Inimesed:

Karl Pajusalu, Helle Metslang, Miina Norvik,
Eva Saar, Pire Teras, Janek Vaab, Uldis
Balodis

Mida uurime?

Uurime **eesti, lõunaeesti (sh keelesaared), liivi, vadja** ja areaalselt lähima põhjapoolse läänemeresoome keele, **isuri** keele tüpoloogilist muutumist, kasutades uute andmebaaside võimalusi.

Fookuses on

- tüpoloogilised muutused kolmel keeletasandil: fonoloogias, morfoloogias, süntaksis;
- tüpoloogiliste muutuste ulatus ja omavahelised seosed;
- haruldaste keelejoonte tekkemehhanismid;
- keelevälised ja keelesisesed faktorid tüpoloogiliste muutuste põhjustajana;
- keelekontaktide roll keelemuutuste tekkimisel;
- teadliku keelearenduse mõju keelestruktuurile.

Uurimisetapid

- Lõunaläänemeresoome keeleala ajalooline kujunemine
- Relevantsete tüpoloogiliste joonte valik
- Fonoloogiliste keelejoonte võrdlev analüüs
- Morfoloogiliste ja süntaktiliste keelejoonte võrdlev analüüs
- Lõunaläänemeresoome keelte tüpoloogilise nihke võrdlev uuring

+ andmebaaside **UraTyp** ja **EstTyp** täiendamine, lisades murdeid ja keelejooni.

Taustaks ja esmaseks allikmaterjaliks – Grambank & UraTyp

- **Grambank:** 195 joont 2467 maailma keele kohta, nt GB074 *Kas on olemas eessõnad?* (<https://grambank.clld.org/>)

→ Vastatud peamiselt grammatikate põhjalt

- **UraTyp** : 195 GB joont + 165 UT joont 35 uurali keele kohta, nt UT023 *Kas eitusmarkeris on võimalik väljendada aega?* (<https://uralic.clld.org/>)

→ Vastatud keeleteadlastega konsulteerimise ja grammatikate abil

Jooned vormistatud nii, et saaks vastata JAH/EI (1 või 0), EstTypis skaala 1 – **0,5** – 0

Pakume üliõpilastele

- võimalust aidata meil paremini mõista lõuna-läänemeresoome keeleala ja selle lähiümbruse muutusi ja arengusuundi;
- andmebaaside UraTyp ja EstTyp täpsustamist ja täiendamist;
- teemasid uurimistöödeks, nt lõuna-läänemeresoome keeled, nende fonoloogia, morfoloogia, morfosüntaks.

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

KirKe

KIRKE (PROJEKT "KIIRUS KEELE, TAJU JA TEGUTSEMISE RISTTEEL")

PIIA TAREMAA
piia.taremaa@ut.ee

(PSG929, ETAgI stardigrant)
2024–2028

sisu.ut.ee/kirke

KirKe

Põhitäitjad:

- Piia Taremaa
- Ann Veismann
- Len Toots

Hetkel on projektis veel
toimetamas või aeg-ajalt abiks:

Nn *advisory board*:

- Anetta Kopecka (Lyon)
- Laura Speed (Radboud)
- Nele Ots (Frankfurt)
- Kairi Kreegipuu (Tartu)
- Jane Klavan (Tartu)
- Kaidi Lõo (Tartu)
- Nele Ots
- Annaliis Tenisson
- Kärolin Veerpalu
- Marge Lainesaar
- Kerstin Hüdse
- Carolin Joonasson
- Kim Wüthrich
- Mihkel Rünkla

KirKe

1

Kiirus keeles
Kuidas kiirus
keeles avaldub?

KIIRUS KEELES JA MEELES

Keel ja kognitsioon

- 2a. Kuidas mõjutab kiiruskeel
käitumist?
2b. Kuidas mõjutab tajutud
kiirus keelekasutust?

2

Metodoloogiline küsimus

Mida ja kui palju
saab keeleandmetest
kognitsiooni kohta
järeldada?

3

Ootame liituma

- teemahuvilisi
 - kognitiivne lingvistika
 - semantika
 - kehastumusteooriad
- lõputöötegijaid

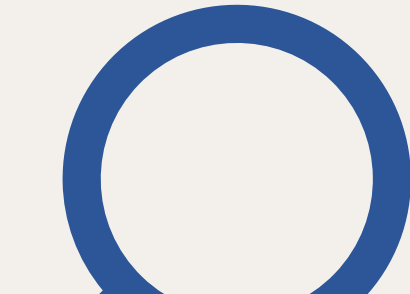
Näiteid
lõputeemadest

Näiteid lõputeemadest

KirKe

- Liikumisteed märkivad verbid eesti keeles – **ületama**, **mööduma**, **läbima** – ning nende kasutusmustrid (üksikverbiti või verbe võrdlevalt)
 - *mööduma*-verb **ajametafoorides**
 - Varieerumine ***mööduma vs. läks mööda***
 - Kiirust märkivate **adjektiivide kiirustähendus** – hinnangukatse adjektiividega (*aeglane*, *kiire*, *rutakas*, *hoogne* jne)
 - **Intensiivistajate** mõju kiirusadjektiivide tähendusele (nt *megakiire*, *elukiire*)
 - **Kiirusadverbide semantiline klasterdus** (kollokatsioonide ja kollokatsioonitugevuste järgi; edasijõudnutele: vektorsemantika)
 - Varieerumine ***kiiresti vs. kiirelt***
 - Afiksaaladverbide ***edasi vs. tagasi*** kasutusmustrid
 - Afiksaaladverbide ***sisse vs. välja*** kasutusmustrid
 - Kiirusadverbid **antonüümidena: *kiiresti vs. aeglaselt***
-

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

DAK

**PROJEKT "DIGIAJASTU KEEL: SUULISED JA
TŠÄTIVESTLUSED"**

VIRVE VIHMAN, KIRSI LAANESOO-KALK
virve.vihman@ut.ee, kirsi.laanesoo-kalk@ut.ee

sisu.ut.ee/dak

Töörühma liikmed

Teismeliste keel Eestis

Virve Vihman

Kristiina Praakli

Maarja-Liisa Pilvik

Mari Aigro

Mari-Liis Korkus

Kristel Algvere

Korpuste spetsialist

Katrin Tsepelina

Suulise keele uurimisrühm

Tiit Hennoste

Kirsi Laanesoo-Kalk

Andriela Rääbis

Andra Annuka-Loik

Piret Upser

Andra Rumm

sisu.ut.ee/dak

Digiajastu keel Eestis

Projekti eesmärk on arendada ja uurida nelja eesti keele korpust:

**Suulise eesti
keele korpus**

**Teismeliste
suulise keele
korpus**

teismelistekeel.ee

**Netikeele
korpus**

**Teismeliste
tšätikeele
korpus**

Näide TeKE suulisest vestlusest

A: ja siis kõik arvasid, et me **k-ee nagu** meeldime
üksteisele ja käime

A: aga me (.) ei käinud

B: **vau** [**wow**] tõesti **vä**

A: jaa (...) jah

B: **oomaikaad** [**oh_my_god**] ma arvasin et sa
nagu täiega käisid temaga

A & B = mõlemad 14a tüdrukud

Näide TeKE
tšätivestlusest

su emakeel on eesti keel **rigt?**

nah hispaania keel

sirius

ofc its eesti keel

what languses u speak and how bad or good

inglise keel **suht** hea

vene keel **suht** sitt

sisu.ut.ee/dak

Löö projektiga kaasa

- Lugemisseminar
- Koolide külastused
- **Osale tšätikorjes!** (vt sisu.ut.ee/dak/)

Töö korpusega:

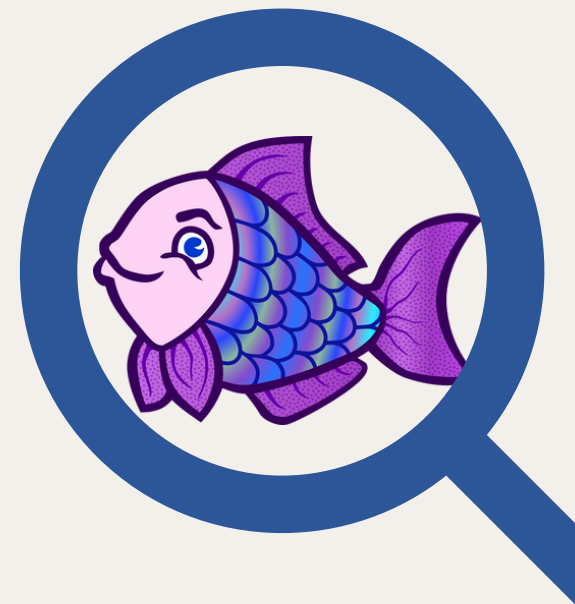
- Transkribeerimis- ja märgendamistöö

Näiteid uurimistöö teemadest

- "Ei" suulistes vestlustes
- partiklid nt "ok(ei)", "dav(ai)", "vaata"
- sõnavormide kasutus, mitte-standardsus
- noorte sõnavara
- registrite võrdlused

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

**KALAKE:
KAKSKEELSETE LASTE KEELETESTIDE
NORMIMISUURING**

ADELE VAKS, VIRVE VIHMAN
adele.vaks@ut.ee, virve.vihman@ut.ee

Kes?

Marika Padrik (HI)

Virve Vihman

Adele Vaks

Tudengid

Jane Meriloo

Edeliis Kask

Katriin Kiisküla

Aleksandra Babitševa

Ave Ungro

Laura-Liis Alep

Siiri Sõmer

Enel Suutre

Ere Tuunas

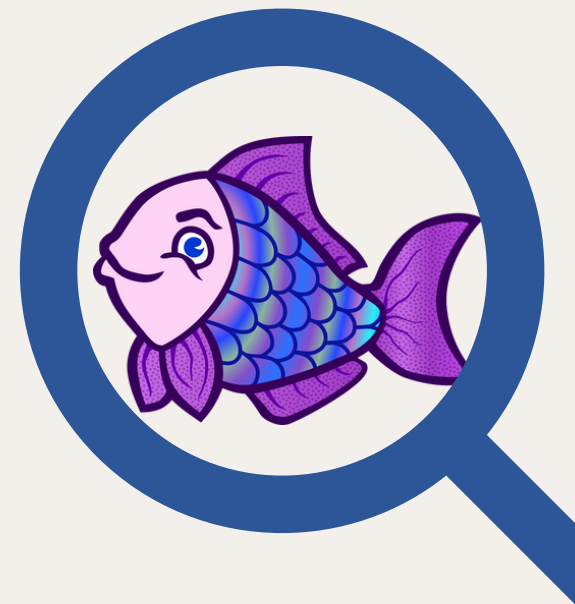
Anita Nilendere

Ljudmila Liivamägi

Julia Tross

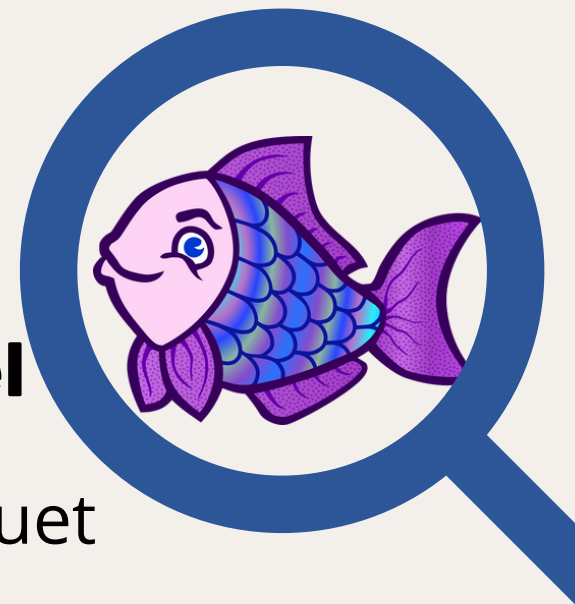
Irina Šulga

... ja Sina?

KaLaKe: Kakskeelsete Laste Keel

Testikomplekt, mis aitab tuvastada keelepüuet
kakskeelsetel lastel

- Lausete järelekordamine
- Pseudosõnade järelekordamine
- Sõnavara

Digilahendus koostöös **Harnoga**

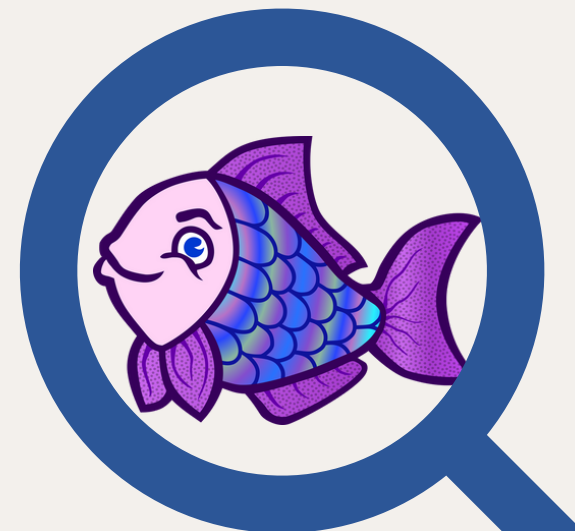
Sügis 2024:

Andmekogumine:
4-6 a lastega testide
läbi viimine
lasteaedades

Andmetöötlus:
laste kõne
transkribeerimine ja
kodeerimine

Mida pakume üliõpilastele?

Andmekogumine:

- vene keele kõnelejaile
- tasustatud
- okt-dets 2024

Andmete kodeerimine:

- vene keeles jooksvalt
- eesti keeles alates detsembrist

Lõputöö teemad:

Kakskeelsete laste...

- sõnavara areng
- grammatika kasutus
- võrdlused ükskeelsetega
- keeletaust ja keelekasutus
- vene-eesti
- norra-eesti

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

SuEMA

(PROJEKT "LIIGUTUSTEST KÕNENI: SUULISE EESTI KEELE MULTIMODAALNE ANALÜÜS")

PÄRTEL LIPPUS
partel.lippus@ut.ee

Mida uurime?

Uurime liigutuste seoseid kõnerütmiga eesti keeles.

Liigutuste ajastust kõne rõhkudega jälgitakse kolmel tasandil:

- Kuidas hääldusliigutustega rõhku väljendatakse.
- Kuidas pea ja kulmudega rõhke markeeritakse.
- Kuidas muud žestid rõhkudega kokku langevad.

Projekti meeskond

- Pärtel Lippus
- Eva Liina Asu
- Maarja-Liisa Pilvik
- Joshua Wilbur
- Andra Annuka-Loik
- Kristiina Vaik
- Liisa Kai Siimut
- Len Toots

Artikulatsioonikatse partnerid

University of California at Santa Barbara

- Matthew Gordon
- Argyro Katsika

Eituse uuringu partnerid

MPI Nijmegen

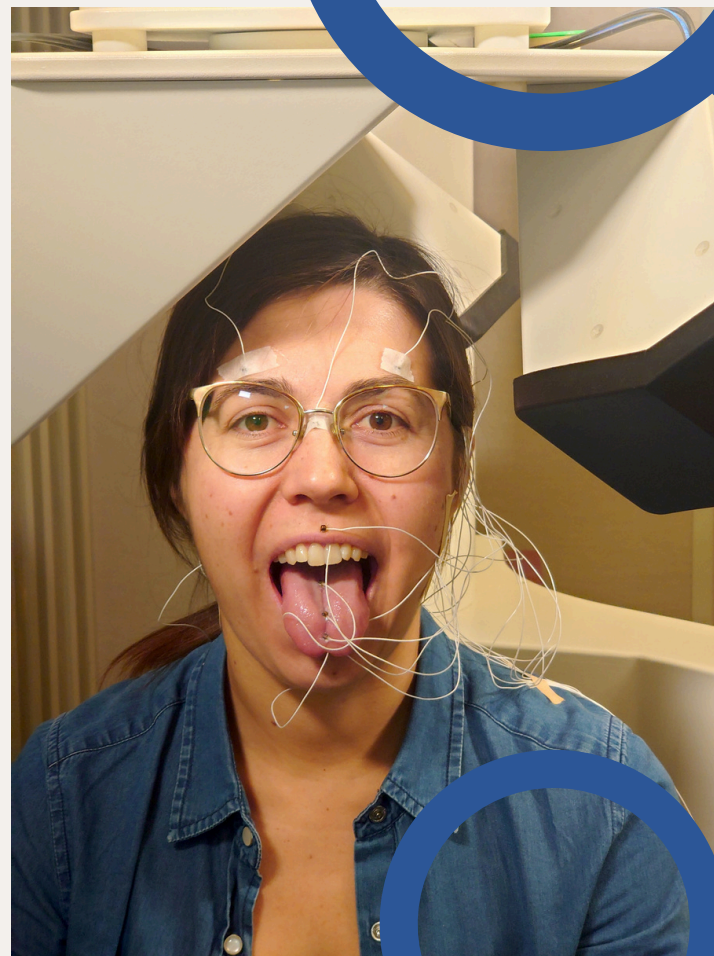
- Aslı Özyürek
- Hatice Zora
- Sevilay Şengül

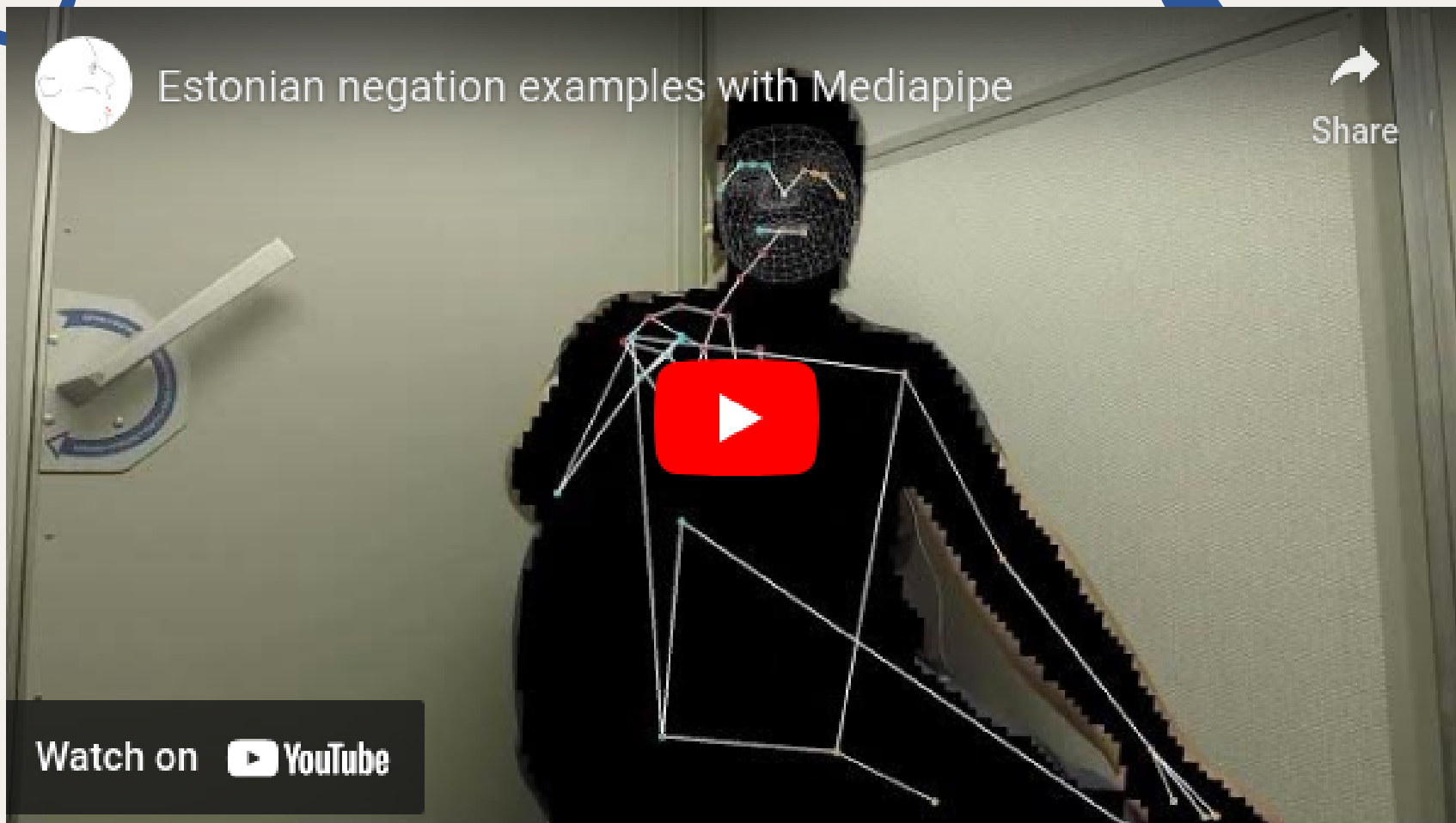
Kuidas uurime?

- Produktsioonikatsed, kus salvestame kõnet elektromagnetartikulograafia
- Analüüsime liigutusi foneetikakorpus
- Katsetame liigutuste automaatset tuvastust

Mida pakume üliõpilastele?

- Katseisikuks artikulatsioonikatsesse
- Pakume märgendamistööd

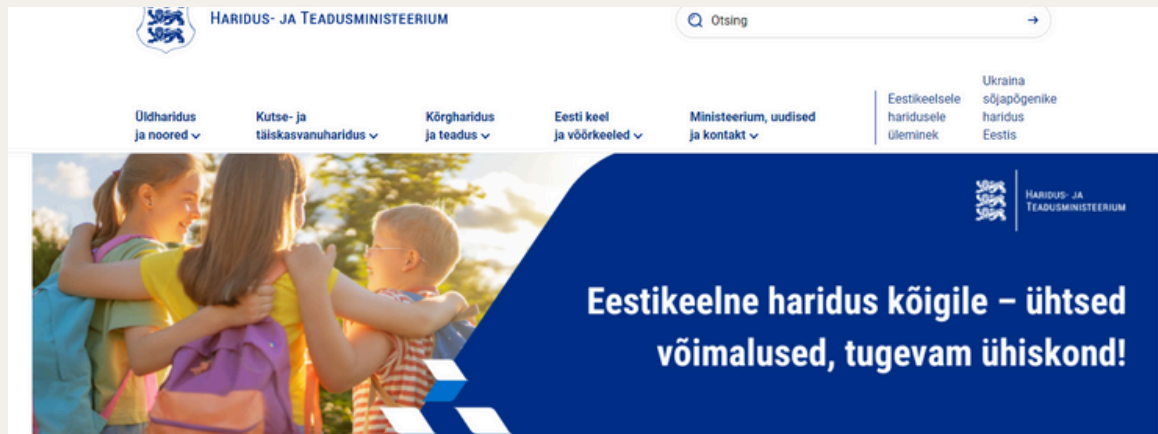

TARTU ÜLIKOOL

eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

EESTIKEELSELE HARIDUSELE ÜLEMINEK

BIRUTE KLAAS-LANG, KRISTIINA PRAAKLI

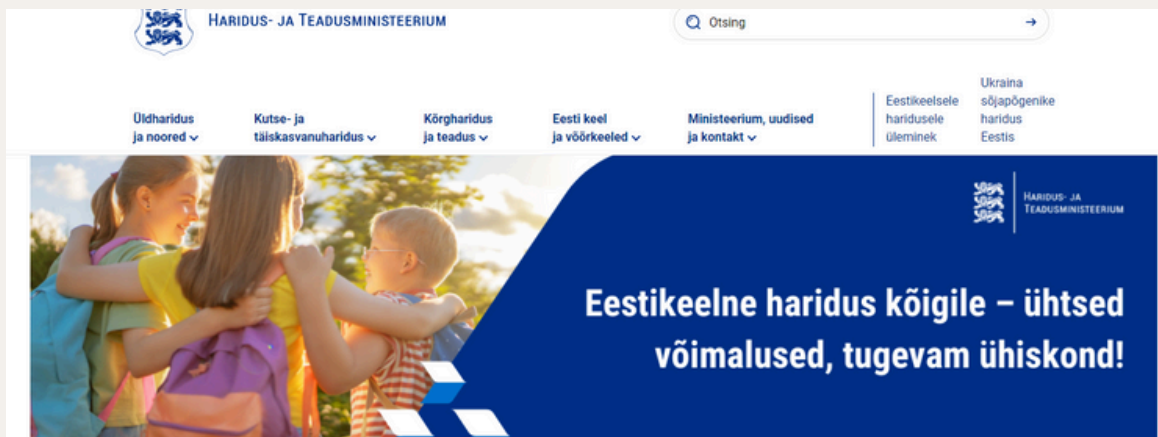
birute.klaas-lang@ut.ee, kristiina.praakli@ut.ee

Diana Vender (nooremteadur)

Alina Schmidt (magistrant)

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

MIDA UURIME?

Muu kodukeelega lastevanemate **hoiakuid eestikeelsele haridusele ülemineku protsessis**

Pikiuuring erinevates keelekeskkondades:
Tartu, Narva, Tallinn

Birute ja Kristiina lastevanematega kohtumisel Narvas

Mida oleme juba teinud?

TARTU LINNA VIIS KAKSKEELSET HARIDUSASUTUST

Tartu Annelinna Gümnaasium, Tartu Tartu Aleksander Puškini Kool, lasteaiaid Annike, Mömmik ja Kelluke

Mida pakume üliõpilastele?

1. Muu kodukeelega lastevanemate enda eesti keele õpikogemuste uurimine:

- lastevanemate (kuni 10) intervjuerimine vene keeles
- transkribeerimine
- tekstide kvalitatiivne sisuanalüüs

2. Eestikeelsele haridusele ülemineku meediakajastuste uurimine (venekeelne meedia):

- arvamuslood, uudised
- tekstide leidmine (ajaperiood, väljaanded, autorid)
- tekstide kvalitatiivne sisuanalüüs

Lasnamäe Leht

Lasnamäe Linnaosa Vallituse ajaleht www.talinn.ee/lasnamae

TASUTA Ürituste kava LK 3

REGISTREERUMISEKS KIRJUTA LAAT@OMMO.EE VÕI HELISTA 5242433

21. SEPTEMBER 2024

TONDILOO PARGI SÜGISLAAT

11.00 – 16.00

LAADA HERRALDAD, SÜSISLAAT

Mustakivi asumis valmis „Elutoa tänav“

Suve tipus sai Lasnamäe lähe hoolivalt renoveeritud lasteaed võrre võrre. Mustakivi hoonestuse vahetus raatrukses avati 24. augustil koolitööde sissevõtmise projekti „Elutoa tänav“. Uue nimega lasteaed on renoveeritud, viiakse edasi arhitektuurilisi ja funktsionaalseid lahendusi, mis võimaldavad õhust lennukit ringi vahetada. Lasteaed on avatud kogu päeva. Paraku langes nimevalikust välja eelnevalt planeeritud vanemate õhukõne. Kõne tegemiseks saadetakse linnaosa

vallituse kinnitavale komisjonile, et edaspidi saaks järele valitud nimega õhukõne võtta. Nime valik komisjonile saadetakse 14.10. „Elutoa tänav“ arhitektuurilise lahenduse koostaja on Anna Riia Vaher. Eestis Klammari, Katarina Mustaste, Liia Vaher, Maria Anneli Viisnaru, Milla Marika Pihl ning Saakia Ego Liivimaa. Hoonestuse autorid on Anna Riia Vaher, Kairi Bachmann ning Maria Karmo-Kallberg. Projekti viivad ellu Tallinna strateegia koostajate nimega osakond ja Tallinna maakonna- ja koolitööde osakond.

Alumise korruse lasteaed on avatud kogu päeva. Foto: Liis Vaher

Avasta Lasnamäed bingoga

Lasnamäe linnaosa vallitus loobis avastamise bingoga ja selle ajaks loobis avastamise bingoga „Avastades Lasnamäed bingoga“.

Bingo mängimiseks tuleb võtta kas linnaosa vallituse veebilehelt, hallatavatest aadressidest või linnaosa veebilehelt templaadid.

Kaardid on 10 templaadi, mis sisaldavad ühendatud jagatavaid templaadid:

- kuldne – 5 tk
- hõbe – 2 tk
- pronks – 2 tk
- raud – 2 tk
- alumiinium – 2 tk
- alumiinium – 2 tk
- Lasnamäe linnaosa vallitus – 1 tk
- Lasnamäe Linnaosa Vallitus – 1 tk

Osavõtte „Jätkema“ eesmärk on avastada linnaosa vallas asuvad koolid, mis võimaldavad lastel ja noortel osaleda erinevates tegevustes. Tallinna Linnaosa, Tallinna Botaanika- ja Tallinna Teletuule.

Loosimiseaeg on 21. septembril kell 12.00. Tehtud kaardid saadetakse 2025. aasta juunis linnaosa vallitusele. Tehtud kaardid saadetakse 2025. aasta juunis linnaosa vallitusele. Tehtud kaardid saadetakse 2025. aasta juunis linnaosa vallitusele. Tehtud kaardid saadetakse 2025. aasta juunis linnaosa vallitusele.

Ettevõtte 100 templaadi teinud on ettevõtte 21. augustil toimunud Lasnamäe päeval. Foto: Liis Vaher

Ühistranspordi sõiduplaan

Sõiduplaanid muutuvad 1. septembril kuusikud: 1, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 24, 26/28, 27, 32, 34, 40, 42, 46, 55, 61 ja 72.

Ühistranspordi sõiduplaanid ja sõiduplaanide koostajate kontaktid on saadaval veebilehel: www.talinn.ee/uhistranspord

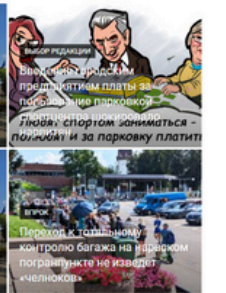
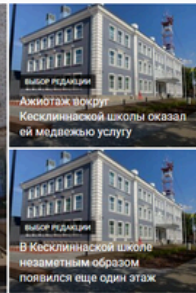
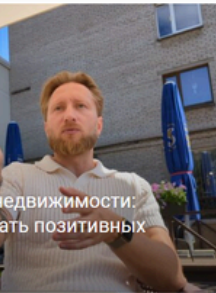
Tasuta õigusteenuste

Alates 16. septembrist saab Lasnamäe linnaosa vallituse tasuta õigusteenuste, tugiteenuste ja nõustamisteenuste osakonnast. Tasuta õigusteenuste osakonnast saab nõustamisteenuste osakonnast. Tasuta õigusteenuste osakonnast saab nõustamisteenuste osakonnast.

Tallinn jätkab linnavõrgu uuendamist Tallinnas linnaosa vallituse teostatavate ühenduste uuendamise osakonnast. Tallinnas linnaosa vallituse teostatavate ühenduste uuendamise osakonnast.

- Harva
- Ida-Virumaa
- Estonia
- Чрезвычайное положение
- Прочие новости
- За рубежом
- Экономика
- Общество
- Наука и техника
- Спорт
- Красота и здоровье
- Впрк
- Шоу-биз
- Погода

Недвижимости: позитивных новостей

Ажиотаж вокруг Кесклиннасской школы оказал медвежью услугу

В Кесклиннасской школе незаметным образом появился еще один этаж

Видеоконтроль платит за парковку: контроль платит за парковку

Переход к тактичному контролю багажа на входе: контроль багажа на входе

Uudis: Vallituse Ida-Viru esindajad sai töö otsa

Talendit!

Uudis: Jõhv vangis istunud Kemerovo jõugu juht saadeti Venemaale

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

SNÄKIPAUS

(15 MIN)

TARTU ÜLIKOOL

eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

EKKD-TA2
2024-2027

EESTI KEELE MORFOSÜNTAKTILINE VARIEERUMINE (VarEs)

LIINA LINDSTRÖM, MAARJA-LIISA PILVIK

liina.lindstrom@ut.ee, maarja-liisa.pilvik@ut.ee

LIIKMED:

Liina Lindström

Maarja-Liisa Pilvik

Helen Plado

Triin Todesk

Mari Aigro

Lydia Risberg

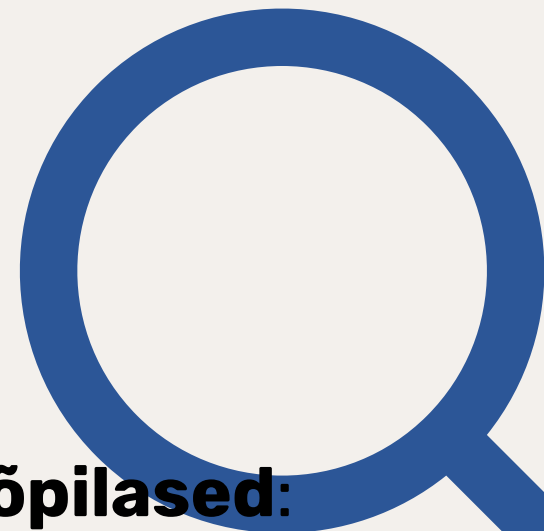
Rodolfo Basile

Annika Kängsepp

Kristel Algvere

Carl Eric Simmul

Triin Aasa

Üliõpilased:

Len Toots

Eva Saks

Georg Timoštšenko

Maria Merilo

Sofia Kriuchkova

Projektis analüüsitakse
tänapäeva eesti keele
morfosüntaktilist varieerumist,
selle murdetausta ning
keelekorralduse mõju
varieerumisele.

I KORPUSUURINGUD

Mis varieerub?
Kus varieerub?
Kui palju varieerub?
Mis on varieerumise taust
(murded, keelekorraldus,
sagedus ja selle
muutumine)?

II HINNANGUKATSE

Milline varieerumine on
kõnelejatele vastuvõetavam?
Kuidas see seostub
murdetausta,
keelekorralduse
ja variantide
kasutussagedusega?

III SILMASEIREKATSE

Milline varieerumine tekitab
kõnelejale raskusi?
Kuidas see seostub
murdetausta,
keelekorralduse
ja variantide
kasutussagedusega?

Projektis analüüsitakse
tänapäeva eesti keele
morfosüntaktilist varieerumist,
selle murdetausta ning
keelekorralduse mõju
varieerumisele.

I KORPUSUURINGUD

Mis varieerub?
Kus varieerub?
Kui palju varieerub?
Mis on varieerumise taust
(murded, keelekorraldus,
sagedus ja selle
muutumine)?

II HINNANGUKATSE

Milline varieerumine on
kõnelejatele vastuvõetavam?
Kuidas see seostub
murdetausta,
keelekorralduse
ja variantide
kasutussagedusega?

III SILMASEIREKATSE

Milline varieerumine tekitab
kõnelejale raskusi?
Kuidas see seostub
murdetausta,
keelekorralduse
ja variantide
kasutussagedusega?

(kuni) majani
LIIASUS
(rohkem) ilus(am)

poisid kasvavad suur(t)eks
ÜHILDUMINE

sahtlites ~ sahtleis
**PARALLEEL-
VORMID**

käskisin sind ~ sul tulla
**ARGUMENT-
STRUKTUURID**

Mida pakume üliõpilastele?

Võimalust uurida ja kirjeldada mõnd varieeruvat keelenähtust

- erinevates korpustes,
- katsetega.

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

Metafest

ÜHISKONDLIKULT OLULISTE TEEMADE METAFOORNE MÕTESTAMINE JA EESTI MÕISTEMETAFOORIDE ANDMEBAAS

ANN VEISMANN
ann.veismann@ut.ee

Projekti liikmed: Ann
Veismann, Piia Taremaa, Ene
Vainik (EKI), Marge Käsper

Metafest

Projekti eesmärgid:

- uurida ja kaardistada, milliste mallide kaudu mõtestatakse eesti keeles ühiskondlikult olulisi teemasid, nagu **kriisid, ökoloogilised probleemid ja tervis**.
- luua **andmebaas** eesti keele mõistemetafooridest ja teha see üldsusele kättesaadavaks.

Uurimistöö

Liikumine ja aeg
Erakordsed sündmused (haigused,
katastroofid, kliimamuutus jm)
Õppimine ja õpetamine

Tudengile:

Lõputöö teema (sh muud metafooriteemad)
Andmete kogumine (korpus; küsitlus; katse)
Andmete märgendamine

Andmebaas

Metafest

Mõistemetafoor	ID
Nimetus 1 Nimetus 2 Nimetus 3	Kirjandus
<i>Lähtevaldkond</i> TEEKOND → <i>Sihtvaldkond</i> ELU	
Süsteemsed ülekanded	
Lisainfo: Mõistemetafoori tüüp: nimetus	
Seotud üksustega	Vasted teistes baasides

Tudengile:

Andmete kogumine ja süstematiseerimine
Andmete sisestamine

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

REFERENTSIAALSETE PRAKTIKATE TÖÖRÜHM

MARIA REILE
maria.reile@ut.ee

Referentsiaalsete praktikate tööühm

- Renate Pajusalu
- Helen Hint
- Maria Reile
- Piia Taremaa

Uurimistemasid ja -meetodeid

- Viitamine ja selle roll suhtluses ja mõtlemises/tunnetuses
- Nimisõnafraasi struktuur ja kasutus, eriti
 - määratlejad (*see jänes, too siil seal, seal metsas, oma käega*)
 - relatiivlused (*maja, millel on punane katus*)
- Asesõnad ja asemäärsõnad, eriti isikulised (*tema, ta*) ja osutavad (*see, too, siin, seal*)

Eelkõige eesti ja lõunaeesti keeles, aga ka võrdlevalt teiste keeltega (vene, soome, tulevikus ehk ka läti)

- Korpused
- Katsed
 - psühholingvistilised katsed
 - katseliselt kogutud suuline materjal

Nii kvalitatiivne kui kvantitatiivne analüüs

TARTU ÜLIKOOL

eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

Hetkel käsil

- *TOO eesti keeles – Mare läks majaomaniku juurde ja küsis otse, kas too ei rendiks tühje ruume tema mööbli- ja kunstisalongile.*
- *Demonstratiivid ajaväljendites – see aasta, sel päeval, too hetk, tol nädalal*
- *Pikad nimisõnafraasid – pisut tšabi pisut ülekaaluline ka ladina ameerika tüdruk väiksema rattaga (10), siuke vanem meesterahvas oma punase räti ja põllega (8)*

Käsil ei ole, **aga võtaks, kui oleks abilisi:**

- Võrdlus mõne eesti keele kontaktkeelega (pool)katseliselt kogutud materjali põhjal.
- *see ja too* funktsioonid kirjakeeles diakroonilisest perspektiivist

Talveseminar Narva-Jõesuus 2024

Maria SLE-I Helsingis 2024 töörühma ettekannet esitamas

Eelmise aasta olulisemad publikatsioonid:

- Coventry, Kenny R.; Gudde, Harmen B.; Diessel, Holger;; **Reile, Maria; Plado, Helen;** (2023). Spatial communication systems across languages reflect universal action constraints. *Nature Human Behaviour*, 7, 2099–2110.
- **Hint, Helen; Reile, Maria;** Kaiser, Elsi (2023). Third-person overt pronoun and zero reference in Estonian. Insights from two experiments. *ESUKA/JEFUL*, 14 (2), 75–109.

TARTU ÜLIKOO
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

ARVUTILINGVISTIKA TÖÖRÜHM

KADRI MUISCHNEK
kadri.muischnek@ut.ee

Kes?

Kadri Muischnek, Siim Orasmaa

Doktorandid

Kristiina Vaik, Gerth Jaanimäe

Karl Gustav Gailit, Kertu Saul

Üliõpilased

Sofia Kriuchkova, Karoliina Jõgi

Osaleme projektides:

Infoeraldus ajalooliste institutsioonide

protokollidest. Ajaloolaste projekt, aga huvitavad arvutilingvistilised ülesanded: normaliseerimine, nimeolemite, ajaväljendite, sündmuste tuvastamine tekstis, automaatne märksõnastamine.

Eesti keele *Universal Dependencies*. Süntaktiliselt märgendatud korpuste loomine, kasutatakse masinõppeks ja keeletüpoloogilisteks uuringuteks.

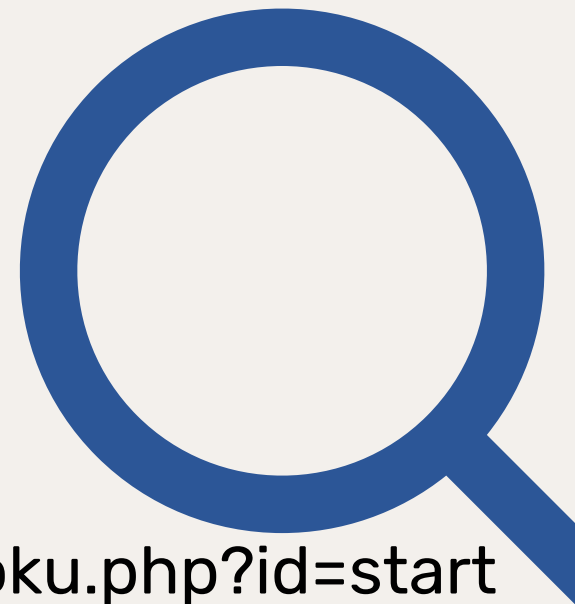

Osaleme projektides:

UNIDIVE <https://unidive.lisn.upsaclay.fr/doku.php?id=start>

Rahvusvaheline projekt püsiühendite (mitmesõnaliste leksikaalsete üksuste) kohast süntaksis ja nende automaatanalüüsist, UD edasiarendus

EstNLTK arendamine. Pythoni teekide kogu eestikeelse teksti töötluks ja analüüsiks
<https://github.com/estnltk/estnltk>

Mida pakume üliõpilastele?

- **märgendamistööd**, nt on vaja teist märgendajat Asutava Kogu protokollide nimeolemite märgendamiseks;
- **muud huvitavat**, nt kirjutada eestikeelne ja eesti keele uurimisele orienteeritud juhend süntaktiliselt märgendatud korpuste päringusüsteemile Grew-match <https://universal.grew.fr/>

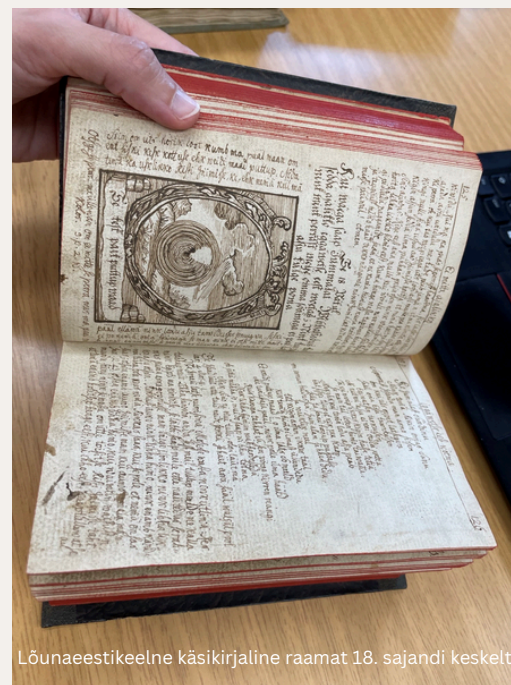

TARTU ÜLIKOOL
eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

VANA KIRJAKEELE TÖÖRÜHM

Külli Prillop tervitab Saksamaalt Herrnhutist vennastekoguduse arhiivist, kus ta parasjagu otsib eestikeelseid materjale.

Lõunaeestikeelne käsikirjaline raamat 18. sajandi keskelt

Külli Prillop <kulli.prillop@ut.ee>
Külli Habicht <kulli.habicht@ut.ee>

TARTU ÜLIKOOL

eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

RAHVUSRAAMATUKOGU DIGILABOR

PEETER TINITS, LAURA NEMVALTS
peeter.tinits@ut.ee, laura.nemvalts@rara.ee
RaRa digilabor

Uuri koos
meiega!

digilab.rara.ee

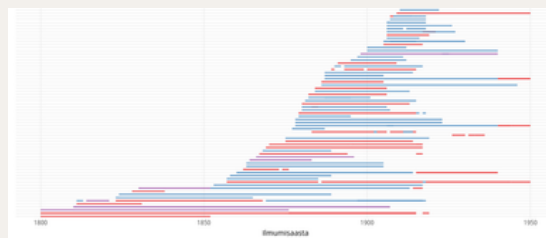
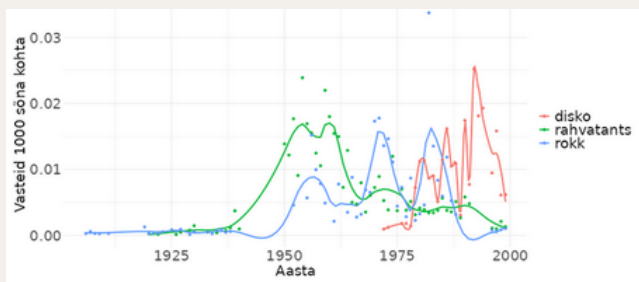

RaRa

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Mis/kes on RaRa digilabor?

- Rahvusraamatukogu digihumanitaaria pesa
- Mis: andmed, tööriistad, andmelood, koolitused jpm
- Kus: digilab.rara.ee, digilab@rara.ee
- Kes: Laura Nemvalts, Peeter Tinitis, Krister Kruusmaa, Anett Pärismaa

RaRa digilabori lõputöö teemad

- Rahvusraamatukogus on palju avastamist ootavaid andmeid!
 - Digiteeritud ajalehed, raamatud, rahvusbibliograafia jm
- Lõputöö teemad asuvad veebilehel: digilab.rara.ee/koostooprojektid/loputoode-teemad/
- Ühendust tasub võtta ka siis, kui on üldiseid mõtteid andmete, andmelugude, praktika või meie tegemiste kohta

TARTU ÜLIKOOL

eesti ja üldkeeleteaduse
instituut

VABA ARUTELU PROJEKTIDE ESITLEJATE JA TÖÖRÜHMADEGA

